

I SYSTÉM EVIDENCE ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ ČINNOSTI OBCÍ A KRAJŮ

Zkratky, používané v následujícím textu, jsou vysvětleny v kapitole V.

I.1 Současný stav

Předmětem evidence územně plánovací činnosti jsou podle § 162 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, data o:

- a) územně plánovací dokumentaci a průběhu jejího pořizování,
- b) zastavitelných plochách nad 10 ha a účelu jejich využití,
- c) územních studiích.

Pro zajištění evidence a jejího zveřejnění způsobem, umožňujícím dálkový přístup, vyvíjí a provozuje Ústav územního rozvoje (vede evidenci na základě pověření Odboru územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj podle § 162 odst. 1 stavebního zákona) webové aplikace pro prohlížení a on-line aktualizaci databáze v prostředí Internetu (<http://www.uur.cz/default.asp?ID=966>):

- Lokální aktualizací systém – iLAS (pro evidenci územně plánovací činnosti obcí),
- Krajský aktualizací systém – iKAS (pro evidenci územně plánovací činnosti krajů).

Původcem informací o územně plánovací činnosti obcí je orgán územního plánování, který v přenesené působnosti pořizuje ÚPD a ÚS obcí a vyplňuje odpovídající RL. Tímto orgánem je podle § 6 odst. 1 písm. a) až c) stavebního zákona úřad územního plánování.

Úřad územního plánování, prostřednictvím RL a jejich příloh podává podle § 6 odst. 1 písm. g) a § 162 odst. 5 stavebního zákona krajskému úřadu návrh na vložení dat do systému evidence územně plánovací činnosti. Na základě pověření krajským úřadem podle § 162 odst. 3 stavebního zákona vkládá data přímo do systému evidence.

Dále je původcem informací o územně plánovací činnosti obcí obecní úřad, který zajistil splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti. Podává podle § 6 odst. 1 písm. g) a § 162 odst. 6 stavebního zákona krajskému úřadu návrh na vložení dat do evidence územně plánovací činnosti.

Krajský úřad podle § 162 odst. 4 a § 7 odst. 1 písm. f) stavebního zákona vkládá data do systému evidence za svůj správní obvod, pokud touto činností nepověřil úřady územního plánování ve svém správním obvodu.

Podkladem pro vkládání dat do evidence územně plánovací činnosti obcí jsou:

- Registrační list územního plánu nebo jeho změny dle přílohy č. 16 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti (dále jen vyhlášky),
- Registrační list regulačního plánu pořízeného z podnětu nebo jeho změny dle přílohy č. 17 vyhlášky,
- Registrační list regulačního plánu pořízeného na žádost nebo jeho změny dle přílohy č. 18 vyhlášky,
- Registrační list územní studie dle přílohy č. 14 vyhlášky.

Původcem informací o územně plánovací činnosti krajů je orgán územního plánování, který v přenesené působnosti pořizuje ÚPD a ÚS krajů a zpracovává odpovídající RL. Tímto orgánem je podle § 7 odst. 1 písm. a) a b) zákona krajský úřad.

Krajský úřad, na podkladě RL a jejich příloh podle § 7 odst. 1 písm. f) a § 162 odst. 4 vkládá data do systému evidence územně plánovací činnosti.

Podkladem pro vkládání dat do evidence územně plánovací činnosti krajů jsou:

- Registrační list zásad územního rozvoje nebo jejich aktualizace dle přílohy č. 15 vyhlášky,
- Registrační list regulačního plánu pořízeného z podnětu nebo jeho změny dle přílohy č. 17 vyhlášky,
- Registrační list regulačního plánu pořízeného na žádost nebo jeho změny dle přílohy č. 18 vyhlášky,
- Registrační list územní studie dle přílohy č. 14 vyhlášky.

Vedle ÚPD a ÚS pořizovaných podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. jsou předmětem evidence i dokumentace pořízené podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb.:

- platná a účinná územně plánovací dokumentace schválená od 1. 7. 1992 (územní plány sídelních útvarů a zón, územní plány obcí a regulační plány) – § 187 odst. 1, § 188 odst. 1 stavebního zákona č. 183/2006 Sb.,
- územně plánovací podklady, u nichž byla potvrzena aktuálnost (urbanistické studie, územní generely a územní prognózy) - § 185 odst. 4 stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

Zveřejňování získaných údajů o územně plánovací činnosti v ČR je prováděno prostřednictvím:

- webových aplikací iLAS a iKAS, přístupných z www stránek ÚÚR;
- ročenek, které obsahují – vedle přehledů o stavu územně plánovací připravenosti obcí a krajů – rovněž některé strukturně vývojové analýzy (např. vydané/schválené a rozpracované ÚPD podle velikostních kategorií obcí, poměr ÚPD a ÚS obcí v časových řadách, postup zpracování ÚPD v časových řadách, struktury pořizovatelů ÚPD atd.);
- článků v časopisech (např. Urbanismus a územní rozvoj, Moderní obec).

Monitorování územně plánovací činnosti a zveřejňování výsledků evidence chápou MMR a ÚÚR jako službu veřejnosti, pomoc prosadit a urychlit investice do území:

- územně plánovací dokumentace je jedním z rozhodujících podkladů pro získávání veřejných prostředků a pro posouzení jejich hospodárného vynaložení;
- schválený územní plán s jasnými, obecně závaznými pravidly pro využití území významně ovlivňuje rozhodování soukromého sektoru o tom, kam vloží své prostředky a jak se bude podílet na rozvoji obce nebo kraje.

I.2 Stručný přehled vývoje

V roce 1995 byla ÚÚR připravena jednotná metodika pro sledování stavu územně plánovací dokumentace obcí, podle které okresní úřady doplnily a upřesnily údaje o schválené a rozpracované ÚPD – územních plánech sídelních útvarů a územních plánech zón – i o existenci urbanistických studií na svém území.

V roce 1996 byl založen jednotný systém sledování a ukládání informací o ÚPD a US obcí, který umožňoval roční aktualizaci a případné rozšiřování sledovaných údajů na základě požadavků OkÚ.

V roce 1997 byl systém dále zdokonalován. Bylo vyvinuto programové vybavení LAS (v prostředí FoxPro) pro vzájemné předávání údajů mezi OkÚ a ÚÚR v digitální formě. V téže roce byl rovněž zahájen zkušební provoz zveřejňování shromážděných informací prostřednictvím Internetu.

V roce 1998 byl tzv. Celostátní systém monitorování územně plánovací činnosti v ČR rozšířen o sledování údajů o územních plánech velkých územních celků a o evidenci ploch zastavitelného území pro výstavbu, tzv. disponibilních rozvojových ploch navržených ve schválené ÚPD obcí.

Významným mezníkem pro evidenci územně plánovací činnosti byla novela stavebního zákona zákonem č. 83/1998 Sb. a související vyhláška MMR č. 131/1998 Sb. Paragraf 21 vyhlášky stanovil, že podkladem pro evidenci územně plánovací činnosti jsou registrační listy ÚPD a ÚPP zakládané a vedené orgány územního plánování. V přílohách č. 3–6 vyhlášky byly uvedeny jejich závazné druhy a vzory. Tyto registrační listy zasílali pořizovatelé ÚPD a ÚPP nadřízenému a ústřednímu orgánu územního plánování. Ústřední orgán územního plánování – MMR, prostřednictvím ÚÚR shromažďoval a archivoval registrační listy schválené ÚPD a dokončených ÚPP, evidoval veškerou pořizovanou ÚPD a ÚPP.

Pro zajištění jednotného postupu evidence byla v dubnu 1999 vydána Metodika OÚP MMR pro postup orgánů územního plánování při evidenci územně plánovací činnosti ve smyslu § 21 vyhlášky MMR č. 131/1998 Sb. (dále jen Metodika). Metodika stanovila soubor úkonů, včetně technických a termínových požadavků, které zajišťovaly obce ve směru k OkÚ, OkÚ a regionální pracoviště MMR ve směru k ÚÚR. Tento soubor úkonů navázal na dříve zmíněný Celostátní systém monitorování územně plánovací činnosti v ČR.

V roce 2000 bylo pro předávání dat mezi OkÚ a ÚÚR zprovozněno nové programové vybavení LAS 2000 (v prostředí Visual Basic). OkÚ do doby jejich zrušení 31. 12. 2002 aktualizovaly okresní databáze evidence územně plánovací činnosti obcí prostřednictvím programu LAS 2000. Data čtvrtletně zasílaly ÚÚR, který je načítal do centrálního datového skladu DAS 2000. ÚÚR dále vkládal do centrálního datového skladu údaje z registračních listů ÚPN VÚC zasílaných RP MMR.

V roce 2001 nabyla účinnosti nová vyhláška MMR č. 135/2001 Sb., o územně plánovací dokumentaci a územně plánovacích podkladech, která nahradila vyhlášku č. 131/1998 Sb. Došlo v ní k úpravě registračních listů. V tomto smyslu byla aktualizována i Metodika.

V roce 2002 bylo, vzhledem ke vzniku krajských úřadů a ukončení činnosti OkÚ, rozhodnuto připravit nové programové vybavení pro on-line aktualizaci centrální databáze. Byly založeny webové aplikace systému evidence: iLAS (Lokální aktualizací systém) a iKAS (Krajský aktualizací systém).

V roce 2003 byly aplikace iLAS (určena pro evidenci územně plánovací činnosti obcí) a iKAS (určena pro evidenci územně plánovací činnosti krajů a MMR) zprovozněny. V souladu s touto skutečností byla upravena i Metodika. Podle právní úpravy od 1. 1. 2003 zabezpečovaly on-line evidenci územně plánovací činnosti obcí namísto OkÚ krajské úřady jako nadřízený orgán územního plánování vůči obcím. Evidenci územně plánovací činnosti krajů zabezpečovaly krajské úřady jako pořizovatelé.

V roce 2005 byl systém evidence územně plánovací činnosti rozšířen o mapovou aplikaci provázanou s aplikacemi iLAS a iKAS. Byly aktualizovány úlohy vyhledávání v iLAS a vyhledávání v iKAS včetně vyhledávání zastavitelných území.

Významným milníkem pro další vývoj aplikací iLAS a iKAS bylo nabytí účinnosti nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky 500/2006 Sb. V této souvislosti byly práce v letech 2006 a 2007 soustředěny na úpravy systému Evidence územně plánovací činnosti tak, aby byl funkční v souladu s podmínkami stanovenými novým stavebním zákonem.

V roce 2008 byly zahájeny projektové a programovací práce zaměřené na převod databáze a webových aplikací iLAS a iKAS na nové technologie a rozšíření jejich funkčnosti. Aplikace iLAS obdržela nový vzhled; byly zahájeny práce na novém vzhledu aplikace iKAS.

V roce 2009 došlo k úpravě a rozšíření struktury databáze tak, aby byla zvýšena datová využitelnost databáze. V této souvislosti byl řešen balík aplikačních úloh sloužící k tvorbě výstupů pro ročenku, úkoly řešené ÚÚR a požadované MMR, KÚ, ČSÚ aj.

V roce 2010 došlo v souvislosti s hardwarovou inovací serverů ÚÚR k přechodu z databázového systému MS Access na databázový systém MS SQLServer 2008. Tato skutečnost si vynutila poměrně rozsáhlé úpravy provozovaných aplikací iLAS a iKAS, které bylo nutno zvládnout za nepřerušeno provozu.

V roce 2011 pokračovaly projektové a programovací práce na úpravě vzhledu a vylepšení možností aplikace iKAS tak, aby byla v souladu s aplikací iLAS.

V roce 2012 byly dokončeny práce na novém vzhledu aplikace iKAS. Ke konci roku došlo k úpravám aplikací iLAS a iKAS tak, aby odpovídaly právnímu stavu stavebního zákona a jeho prováděcí vyhlášky platnému od 1. 1. 2013.

V květnu 2013 byla Českým statistickým úřadem vydána poslední verze Územně identifikačního registru základních sídelních jednotek ÚIR-ZSJ na kterém byl založen provoz Evidence. Byly proto zahájeny přípravné práce na přechod na Registr územní identifikace, adres a nemovitostí RÚIAN. Jedná se o jeden ze čtyř základních registrů veřejné správy, který obsahuje údaje o územních prvcích, územně evidenčních jednotkách a adresy.

V roce 2014 byly potřebné přizpůsobené soubory RÚIAN zavedeny do databáze Evidence.

V roce 2015 těžiště prací spočívalo v programování a testování verze webových aplikací iLAS a iKAS tak, aby aplikace byly funkční ve většině běžných prohlížečů na PC, na tabletech a chytrých telefonech.